

01. परा-अयते भवति -

(1) परायते	(2) पलायते
(3) पारायते	(4) पर्यावर्तते

02. मीमांसादर्शनस्य प्रणेताऽस्ति -

(1) सायणाचार्यः	(2) जैमिनिः
(3) माधवाचार्यः	(4) गौतमः

03. पुराणानां कर्तास्ति -

(1) व्यासः	(2) सूतः
(3) शुकदेवः	(4) शौनकः

04. योगसूत्रस्य प्रथमं सूत्रं वर्तते -

(1) अथातो योगजिज्ञासा	(2) अथातो योगः
(3) अथ योगं व्याख्यास्यामः	(4) अथयोगानुशासनम्

05. गोपथब्राह्मणं संबद्धं वर्तते-

(1) ऋग्वेदेन	(2) यजुर्वेदेन
(3) सामवेदेन	(4) अथर्ववेदेन

06. सांख्यमतानुसारं पुरुषो वर्तते -

(1) त्रिगुणात्मकः	(2) चेतनः
(3) प्रधानः	(4) अव्यक्तः

07. विवाहस्य भेदा भवन्ति -

- (1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 10

08. आगमशास्त्रमतेन जगतःस्वरूपं विद्यते -

- (1) विवर्तः (2) सत्यम्
(3) मिथ्या (4) शून्यम्

09. स्याद्वादः सिद्धान्तोस्ति -

- (1) आगमशास्त्रस्य (2) न्यायशास्त्रस्य
(3) जैनशास्त्रस्य (4) सांख्यशास्त्रस्य

10. मीमांसा पदस्य लक्ष्यार्थः -

- (1) जिज्ञासा (2) न्यायः
(3) विचारः (4) ऊहनम्

11. कति सन्ति महापुराणानि ?

- (1) दश (2) द्वादश
(3) अष्टादश (4) एकोनविंशति

12. एतेषु कः पुराणानां रचयितृत्वेनाभिमतः ?

- (1) वसिष्ठः (2) नारदः
(3) व्यासः (4) शुकः

13. पुराणमित्यस्य सजातीयमनुशासनं किमस्ति ?

- (1) छन्दोविचितिः (2) गान्धर्ववेदः
(3) इतिहासः (4) कल्पसूत्रम्

14. "पुराअनतीति पुराणम्" इति कस्येयं व्युत्पत्तिः ?
 (1) यास्काचार्यस्य (2) पाणिनेः
 (3) वायु पुराणस्य (4) पद्मपुराणस्य
15. पुराणान्येतेषु कस्मिन्नन्तर्भवन्ति ?
 (1) वेदाङ्गेषु (2) विद्यास्थानेषु
 (3) प्रस्थानत्रय्याम् (4) धर्मशास्त्रेषु
16. शिवपुराणवायुपुराणयोर्मध्ये कीदृशो विवादः विवेचकेषु वर्तते ?
 (1) श्रेष्ठकनिष्ठविषयकः (2) शैववैष्णवविषयकः
 (3) तात्त्विकातात्त्विकविषयकः (4) महापुराणोपपुराणविषयकः
17. हयग्रीवाख्यायाब्रह्मविद्यायाः वर्णनं कस्य पुराणस्य परिचायक लक्षण त्वेनाभिमतम् ?
 (1) श्रीमद्भागवतस्य (2) देवीभागवतस्य
 (3) श्रीविष्णुपुराणस्य (4) वराहपुराणस्य
18. अष्टादशपुराणेषु सर्वाधिकं बृहत्कलेवरं पुराणं किमस्ति ?
 (1) पद्मपुराणम् (2) स्कन्दपुराणम्
 (3) हरिवंशपुराणम् (4) कल्किपुराणम्
19. सात्त्विकपुराणेषु कस्य देवस्य माहात्म्यातिशयो वर्ण्यते ?
 (1) विष्णोः (2) इन्द्रस्य
 (3) प्रजापतेः (4) रुद्रस्य
20. एतेषु किंल्लत्रक्षणं, पुराणपञ्चलक्षणेषु नास्ति ?
 (1) सर्गः (2) प्रतिसर्गः
 (3) वंशः (4) पुरातत्त्वम्

21. वाल्मीकिरामायणं किमस्ति ?
(1) इतिहासः	(2) पुराणम्
(3) काव्यम्	(4) धर्मशास्त्रम्
22. वाल्मीकेरपरं नाम किम् ?
(1) वैरवानसः	(2) प्राचेतसः
(3) मैत्रावरुणिः	(4) काश्यपः
23. रामायण महाकाव्ये कति सन्ति काण्डानि ?
(1) पञ्च	(2) सप्त
(3) अष्टौ	(4) नव
24. रामायणं कीदृशं काव्यमस्ति ?
(1) आदिकाव्यम्	(2) अनादिकाव्यम्
(3) युगादिकाव्यम्	(4) संवादिकाव्यम्
25. प्रतविकल्पेष्वेकमादाय श्लोकपूर्तिर्विधेयाकृत्स्नं रामायणं काव्यं महत् ।
(1) रामस्य चरितम्	(2) सीतायाश्चरितम्
(3) हनूमच्चरितम्	(4) रघूणां चरितम्
26. वाल्मीकीयरामायणस्य कस्य काण्डस्य कः सर्गो मूलरामायणत्वेन प्रसिद्धः ?
(1) बालकाण्डस्य प्रथम सर्गः	(2) अयोध्याकाण्डस्य दशमसर्गः
(3) अरण्यकाण्डस्य पञ्चमः सर्गः	(4) किष्किन्धाकाण्डस्य द्वितीयः सर्गः
27. सुन्दरकाण्डस्य का मुख्या कथा ?
(1) सीताया विरहकथा	(2) हनुमत्कृतसमुद्रोल्लङ्घनकथा
(3) मेघनाद-वध-कथा	(4) श्रीरामाभियान कथा

28. विकल्पेष्वेकतममादाय श्लोकपूर्तिर्विधेया — ततो रावणनीतायाः सीताया ।

(1) कपिकुञ्जरः	(2) कपिपुङ्गवः
(3) वानरर्षभः	(4) शत्रुकर्षणः

29. चारणाचरिते पथि इति वाक्यस्य किं तात्पर्यम् ?

(1) पद्भ्यामाक्रान्तो मार्गः	(2) दूतैरूपयुज्यमानो मार्गः
(3) आकाशमार्गः	(4) योगमार्गः

30. काऽसीत् 'सुरसा' - ?

(1) देवमाता	(2) गन्धर्वमाता
(3) नागमाता	(4) दैत्यमाता

31. 'कामरूपिणी' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?

(1) कामसदृशरूपिणी स्त्री	(2) कामरूपाख्य देशस्य स्त्री
(3) स्वेच्छारूपधारिणी स्त्री	(4) कामदेवाकर्षिणी स्त्री

32. लङ्कायां हनुमता कुत्र दृष्टं पुष्पकविमानम् ?

(1) अशोकवनिकायाम्	(2) प्रमदोद्यानस्योपान्तभागे
(3) रावणस्य गृहमध्ये	(4) सागरतटे

33. वाल्मीकीयरामायणस्य सुन्दरकाण्डे कति सन्ति सर्गाः ?

(1) षष्टि सर्गाः	(2) पञ्चषष्टि सर्गाः
(3) अष्टषष्टि सर्गाः	(4) सप्तति सर्गाः

34. विकल्पेष्वेकमादाय श्लोक पूर्तिर्विधेया

यदि वाचं प्रदास्यामि द्विजातिरिव.....

रावणं मन्यमाना मां सीता भविष्यति ॥

(1) मङ्गलाम्	(2) विश्रुताम्
(3) संस्कृताम्	(4) भाविताम्

35. अशोकवनिकायां विश्वासप्रदानार्थं हनुमान् सीतां किं श्रावितवान् ।

(1) स्वपराक्रमवृत्तम्	(2) स्वजीवनवृत्तम्
(3) श्रीरामचरितम्	(4) अयोध्यावृत्तान्तम्

36. 'जीव लोकस्य रक्षितति कमुद्दिश्य कस्योक्तिः ?

(1) हनुमदुक्ति श्रीराममुद्दिश्य	(2) जयन्तोक्तिः इन्द्रमुद्दिश्य
(3) भरतोक्तिः राममुद्दिश्य	(4) वसिष्ठोक्तिः दशरथमुद्दिश्य

37. सीता हनुमन्तं श्रीराममस्य प्रत्यभिज्ञानार्थं किं श्रावितवती ?

(1) काकप्रसङ्गम्	(2) मृगप्रसङ्गम्
(3) शकुप्रसङ्गम् -	(4) हंसोपाख्यानम्

38. कस्येयमुक्तिः -

जयत्यतिबलो रामो लक्ष्मणश्च महाबलः ।

राजा जयति सुग्रीवो राघवेणाभिपालितः ॥

(1) हनूमतः	(2) भरद्वाजस्य
(3) भरतस्य	(4) जाम्बवतः

39. श्रीविष्णुपुराणस्य वक्ता कः ?

(1) वसिष्ठः	(2) नारदः
(3) पराशरः	(4) विश्वामित्रः

40. निगमकल्पतरुत्वेन किं पुराणं निरूपितम् ?

(1) आदिपुराणम्	(2) हरिवंशपुराणम्
(3) श्रीविष्णुपुराणम्	(4) श्रीमद्भागवतम्

Short Answer Questions**लघु उत्तरीय प्रश्न**

Note: Attempt any **five** questions. Write answer in **150-200** words. Each question carries **16** marks. Answer each question on separate page, after writing Question Number.

किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक का उत्तर **150-200** शब्दों में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न **16** अंकों का है। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर अलग पृष्ठ पर प्रश्न संख्या लिखकर शुरू करें।

1. शिशुपालवधं भागवत दिशा लिखत ।
2. भागवतानुसारमष्टादश सिद्धिवर्णनं लिखत ।
3. भागवतवर्णितां श्रीरामकथां वर्णयत ।
4. “विद्यावतां भागवते परीक्षा” इति समीक्षताम् ।
5. शिवपुराणस्य महत्त्वं प्रतिपादयत ।
6. पुराणेषु अवतारवादं वर्णयत ।
7. पुराणं पञ्चलक्षणमिति निरूपयत ।
8. कानि अष्टादशपुराणानि इति लिखित्वा तेषां संक्षेपेण विवरणं देयम् ।

9. श्रीमद्भागवतस्य महात्म्यं प्रतिपादयत ।
10. देवीभागवतस्य संक्षेपमुपस्थापयत ।